

Žně pod Zebínem

Milý čtenáři!

Ráno při probouzení se mně do hlavy přikradl podivný neklid. Poslech *Českého rozhlasu Plus* už přinesl své hořké plody. Energetická krize! Ceny elektřiny a plynu! Budu na to mít?

To je totiž na celé té věci nejhorší.

Že nikdo nevíme, jaké složeny přijdou v březnu.

A co bude pak?!?

Takže to vypadá, že v zimě budu doma chodit ve svetru.

V dubnu mně odpojí energie.

A v květnu budu mít z toho všeho žaludeční vředy... :(

♦ Tůňky v parku u letního kina už mají finální podobu

Vodní prvky do parku vnáší další okrasný prvek – a zároveň pomáhají zadržovat vodu v krajině. Po realizaci výstavby však žádají dostatek času na to, aby dosáhly kýžené podoby. V současné době už jsou kompletně osazeny, celý vodní systém začíná fungovat.

Užitková voda byla do parku u letního kina přivedena během rekordně krátké doby jednoho měsíce v červnu 2020. Akce stála téměř 1,3 milionu korun. Město využilo dotaci z kraje ve výši 900 tisíc korun z programu Podpora retence vody v krajině v rámci podpory Životního prostředí a zemědělství.

Vše začíná u nevyužívaného vodojemu u nemocnice a potrubí, na které se narazilo při kopání základů pro Alzheimer centrum. Právě od Alzheimer centra až do parku je veden protlak dlouhý 524 metrů. Potrubí vede někde v hloubce přes 6 metrů a točí se pod ulicemi 5. května, Švermova, Komenského, Husova a vyústí v parku pod Žlutou ponorkou. Projít spleť všech možných potrubí a sítí byl heroický výkon. Samotný potok přes park je pak dlouhý 169 metrů. Tůňky v parku u letního kina byly zbudovány v první polovině letošního roku. Vznikl systém dvou menších tůňek a jezírka s břehy částečně zpevněnými přírodním kamenem. Okolí vodních ploch bylo osazeno vodními rostlinami a zatravněno. Celý systém je dalším okrasným prvkem parku u letního kina a zároveň posiluje biodiverzitu a zadržuje vodu v krajině.

(Marcela Jandová)

♦ Kulturní tipy

pátek 9. září, 19 hodin, kavárna KUS

Marie Špačková Ouhrabková

Turnovská písničkářka a kytaristka zazpívá své písně nejen o Českém ráji.

sobota 10. září, 19 hodin, kavárna KUS

Ondřej Halama & Pranic

Ondřej Halama, Petr Brabec a Ondřej Zlevor se vrací jako Pranic. Chybět nebude ani hlas Aleny Tomášové.

pondělí 12. září, 14 hodin, DD Pohoda

Markvarticové, zakladatelé města Turnova a hradu Valdštejna

Přednáška Radima Štíchy o rodu Markvarticů, který stál u zrodu města Turnova a hradu Valdštejna.

středa 14. září, 20 hodin, KC Střelnice

Partička na vzduchu

Fenomén Partička sestoupil z televizních obrazovek již před několika lety.

Do Turnova opět míří známá parta v čele s baviči Michalem Suchánkem a Richardem Genzerem. Ty doprovodí Michal Novotný, Marián Čurko, Jakub Kohák a Luděk Staněk. (Vstupné 550 Kč, pouze v síti Ticketportal)

sobota 17. září, 10 hodin, Městské divadlo Turnov

Princezna se zlatou hvězdou na čele

Klasická pohádka s písničkami na motivy příběhů Boženy Němcové.

rovensko p. t.

Neděle 17. září

Podzimní řemeslné trhy a dřevosochání

od 10.00 hod. v Rekreačním středisku Palda

Camping v ráji Rovensko pod Troskami zve na podzimní trhy, opět spojené s dřevosocháním.

Můžete se těšit krásné
a originální výrobky,
dřevosochaře přímo v akci.

Pro děti bude připravena dílnička
a malování na obličej.

V restauraci bude možno si
objednat dobroty nejen na grilu.

turnovsko

♦ **RADOSTNÁ p/K** – Velkou slávu zažili v sobotu dobrovolní hasiči z Radostné pod Kozákovem. Slavnostně pokřtili nové auto značky Volkswagen. Jeho požehnání a slavnostního ceremoniálu předání symbolického klíče se zúčastnil krajský radní Jiří Ulvr. Na automobil přispěla osmi sty tisíci korunami ze svého rozpočtu obec, Hasičský záchranný sbor ČR věnoval 450 tisíc a Liberecký kraj 300 tisíc korun. Věřme, že hasiči vozidlo nebudou muset využívat často. P. S.: regionální jazykové okénko – místní hasiči připravili občerstvení, jehož součástí byly legendární bramborové placky, zvané v okolí Krkonoš sejkory. Pozor ale na Český ráj: v tamním regionu jim (zřejmě kvůli matení nepřítelů) říkají halušky.

(Facebook Libereckého kraje)

♦ **SVIJANY** – Navštivte noční komentovanou prohlídku Zámku Svijany s archeologem Petrem Brestovanským, která proběhne **v pátek 9. září od 20:30**. Během přibližně dvouhodinové prohlídky se dozvíte řadu zajímavých informací nejen o expozicích na zámku.

Petr Brestovanský vedl tým archeologů, kteří měli na starost vykopávky spojené se Zámkem Svijany před jeho rekonstrukcí. Jeho unikátní nálezy z žárového pohřebiště v nedalekých Příšovicích tvoří významnou součást archeologické expozice zámku.

Zarezervujte si místo na info@zameksvijany.cz nebo na telefonu 481 770 703.

♦ **SYCHROV** – Letní návštěvnost osmi státních hradů a zámků v Libereckém kraji byla nejnižší od roku 2013. Za červenec a srpen kasteláni evidují 185 537 turistů, loni v létě jich bylo 201 270, před dvěma lety skoro 242 tisíc a v posledním předcovidovém roce 2019 přes 219 tisíc. Vyplývá to ze statistik Národního památkového ústavu. Za propadem návštěvnosti vidí mluvčí NPÚ ÚPS na Sychrově Lucie Bidlasová úbytek organizovaných zájezdů, snahu lidí šetřit a také úbytek zahraničních turistů.

Zde je výjimkou pouze Frýdlant, kterému polští turisté zachovávají přízeň. Naopak návštěvníci ubyli třeba zámku Hrubý Rohozec. Podle mluvčí na to mělo vliv postavené lešení na nádvoří, řemeslníci opravují římsy, jež byly v havarijním stavu. „To se týká i Lemberku, Sychrova – řada návštěvníků si počká na dokončení obnovy, aby měli hezké fotky,“ řekla mluvčí.

I o letošním létě podle ní navíc platilo, že je zájem o části bez vstupného. „Například park na Hrubém Rohozci, okolí Lemberka, naučná stezka kolem Sychrova. Stává se často, že lidé vyjdou k Bezdězu, zakoupí pohled, vizitku, ale na hrad samotný už nejdu,“ dodala. (Zdroje NPÚ – ÚPS na Sychrově; Genus)

Návštěvnost podle měsíců

2021	2022
0	0
0	0
0	0
0	594
5	1 580
1 584	2 168
4 909	4 227
5 191	3 987
1 565	
821	
21	
0	
14 096	12 556

Hrubý Rohozec

2021	2022
0	0
0	0
0	0
0	4 617
6 235	8 763
10 137	10 434
33 022	26 074
30 652	24 743
10 188	
6 751	
0	
0	
96 985	74 631

Trosky

2021	2022
0	311
0	698
0	766
1 245	14 457
3 570	10 390
5 774	8 439
16 689	16 650
18 035	14 499
6 728	
6 078	
478	
289	
58 886	66 210

Sychrov

lomnice n/p

♦ Lomnické kulturní tipy (a jeden houbřský)

Neděle 11. 9. 2022 od 10:00, městské muzeum a galerie

MARTIN VENCL – OBRAZY

Slavnostní dornisáž prodejní výstavy obrazů výtvarníka Lomnicka Martina Vencla.

Úvodní slovo: Josef Šimek (starosta města), kulturní program: Jan Hejduk (saxofon) s klavírním doprovodem Martina Vencla.

Pondělí 12. 9. 2022 od 19:00, městské muzeum a galerie, vstupní hala

THE BEATLES VETERAN CLUB

Třetí koncert jičínské hudební skupiny propagující hudbu slavných „Brouků“. Během večera zazní 36 nejznámějších hitů.

Neděle 18. 9. 2022 – neděle 20. 11. 2022, městské muzeum a galerie

HISTORIE ŠKOLSTVÍ NA LOMNICKU

Společný projekt lomnického muzea a Státního oblastního archivu v Semilech v rámci oslav 90. výročí otevření místní Základní školy T. G. Masaryka.

Na výstavě mapující historii a rozvoj vzdělanosti ve městě a okolí budou k vidění kromě doprovodných textů též archivní materiály, dobové fotografie a historická vysvědčení; třírozměrných předmětů staré školní pomůcky s originální úložnou skříní a lavice, učitelská katedra z konce 19. století, tabla, obraz „císaře pána“, který nemohl chybět na stěně žádné tehdejší třídy atd. Přijďte se podívat, jak se vzdělávali předkové, popřípadě zavzpomínat na doby, kdy jsme sami sedávali ve „školních škamnách“ v našich „časech malin nezralých“. Doprovodnou akcí bude ukázka výtvarné tvorby nazvaná „Učitelé dětem“.

Sobota 17. 9. 2022 – neděle 18. 9. 2022, 9:00 – 17:00, Orlovna Lomnice

PODZIMNÍ VÝSTAVA HUB

V rámci výstavy, pořádané Houbařským spolkem Lomnice, proběhne v sobotu 17. 9. 2022 soutěž o nejlepší lahůdku z hub (mohou být i sušené).

FOOD FESTIVAL
Lomnice nad Popelkou

17. 9. 2022
okolí zámku

10–16 hodin

Pořádá město
Lomnice nad Popelkou

Spolupodatelé: Kulturní a informační středisko Lomnice nad Popelkou, Střední škola Lomnice nad Popelkou, Řemeslný pivovar Lomnice nad Popelkou, Liberecký kraj, Regionální agrární rada Libereckého kraje

Liberecký kraj
Lomnické lázeňské Pivo
Regionální Agrární Rada Libereckého kraje

♦ **Semilský Montmartre bude ve znamení Večerníčka**

V sobotu 10. září proběhne v Semilech tradiční dožínková slavnost Semilský Pecen. Stejně jako v předchozích letech i letos ve stejném termínu můžete navštívit také speciální akci v muzeu, která je nazvaná *Semilský Montmartre*. Od 14 hodin si děti budou moci v muzeu namalovat tričko, kamínek nebo mohou vyzkoušet nové malířské techniky. Pro děti bude také připravena „Večerníčková stezka“, která je povede od Ostrova přes muzeum k Jíloveckým roubenkám a během které se setkají s několika postavami ze známých večerníčků. Pokud splní jejich úkoly, dostanou také malou odměnu. Poslední zájemci by měli vyrazit plnit úkoly kolem 17 hodiny. V 18 hodin vyhlásíme nejlepší večerníčkovskou kresbu. Během odpoledne od 16 do 20 hodin vám budou zpříjemňovat odpoledne tóny akordeonu, který rozezní Petr Ochman. Od 17:30 si můžete poslechnout přednášku muzejního historika Tomáše Chvátala o léčitelce Květoslavě Patočkové. Kvůli velkému zájmu ji opakujeme již po šesté. Pokud byste se chtěli přednášky zúčastnit, doporučujeme rezervaci místa na tel. čísle 775 859 001 nebo na emailu svikova@muzeumsemily.cz. (MPG)

Ještě dodám, že 18. září končí úspěšné výstavy *Léčitelka Květoslava Patočková* a *Jak se rodí večerníčky*. Kdo je tedy ještě neviděl, má nyní poslední možnost!

♦ **12. září** v Muzeu a Pojizerské galerii proběhne přednáška *Fenomén Masaryk* – přednášet bude Dagmar Hájková z Masarykova ústavu a Archivu AV ČR. Akce začíná v 17 hodin.

♦ **V pátek 16. září** se v KC GOLF uskuteční koncert orchestru *Ježkovy stopy*.

♦ **17. září od 12 hodin, Muzeum a Pojizerská galerie Semily ZAHÁJENÍ VÝSTAVY FOTOGRAFIÍ Z NÁVŠTĚVY MASARYKA V SEMILECH**

Ukázka pamětní knihy, originál pamětní desky, možnost vidět němý film z návštěvy prezidenta.

T. G. Masaryk se starostou města Jindřichem Patkou krácejí ke školám na Komen-
ského náměstí. Za prezidentem po pravici socialistický senátor Čeněk Josef Lisý, za
nimi národně demokratický poslanec JUDr. Josef Matoušek a zdravotní hejtman JUDr.
Vladimír Vaina. Foto: SOkA Semily, fond: František Havrda.

Repro Semilské noviny

♦ **Oprava pramene Antala Staška na Riegrově stezce**

Na svém jednání 8. srpna Rada města Semily schválila uzavření předložené
smlouvy o dílo mezi městem Semily a Pavlem Rolečkem, jejímž předmětem
je oprava pramene Antala Staška na Riegrově stezce za 98 tisíc korun.
Předmětem zakázky je oprava pramene, který přetéká ze žlabu a vytéká
i z dalších míst stavby, která je tímto poškozena. Voda zároveň značně narušuje
cestu pro pěší na Riegrově stezce. (sabl, Semilské noviny)

♦ **Za Josefem Šobáněm ...**

V polovině července 2022 přišla smutná zpráva – ve věku 68 let zemřel Josef
Šobán. Z Podkrušnohoří a s muzikantským srdcem přišel do Podkrkonoší do
Semil, kraj i město si brzy zamiloval a zapojil se do kulturního života.

Stal se prvním sbormistrem obnoveného Jizeranu (1989 - 1991) a v Jizerce, kde
zpívaly i jeho tři děti, působil jako předseda Sdružení rodičů a přátel dětského
pěveckého sboru Jizerka (1993 - 1997), kde svými aktivitami přispěl k význam-
ným zahraničním koncertům Jizerky, jež se staly nezapomenutelnými (např.
zpěv v Notre Dame v Paříži, festival v Nancy, turné po USA – mezinárodní
festival sborového zpěvu v Atlantě, festival v Athenách).

Tradiční Svatováclavské slavnosti a koncerty v Pasekách nad Jizerou však byly asi jeho největší kulturní radostí a určitě žádný, jako sborový zpěvák, nevynechal.

Josef Šobáň byl věřící křesťan a víra v Boha byla jeho stálou posilou.

/ Semilské noviny

♦ **28. července předala v Praze paní starostka Semil Lena Mlejnková jubilantovi Václavu Macháčkovi Riegrovi *Pamětní list města Semily* za propagaci odkazu semilského rodáka Františka Ladislava Riegra. Spolek rodáků a přátel Semil volí oslavence svým „Čestným členem“, a to za jeho mimořádné zásluhy o tento spolek a naplňování jeho cílů. Diplom panu Václavu Macháčkovi Riegrovi předal Mgr. Miloš Plachta, předseda SRPS. Při předávání přednesl oceněnému poděkování (laudatio) a krátké curriculum vitae. Předávání ocenění byli přítomni kronikář města a jednatel SRPS PhDr. Ivo Navrátil a ředitel Muzea a Pojizerské galerie Miroslav Šnaiberk.**

Václav Macháček Rieger se stal čestným členem Spolku rodáků a přátel Semil. Na fotografii zleva: Mgr. Miloš Plachta, předseda SRPS, Bc. Lena Mlejnková, starostka města Semily, ředitel Muzea a Pojizerské galerie Miroslav Šnaiberk a oceněný Václav Macháček Rieger.

♦ **Václav Macháček Rieger**

LAUDATIO k udělení čestného členství SRPS

Letošní jubilant Václav Macháček Rieger se narodil 22. července 1947 jako syn docentky Věry Riegrové-Macháčkové (1919 – 2017), významné překladatelky německé literatury. On sám se stal muzikantem. Od roku 1966 byl baskytaristou v Country beatu Jiřího Brabce, s nímž absolvoval bezpočet koncertů a zahraničních turné. Skládal též písně, které obohatily repertoár kapely.

Když v roce 1995 doc. Riegrová-Macháčková získala v restituci jako pravnučka

F. L. Riegra Měchurův dům v Palackého ulici v Praze a zámek Maleč v okrese Havlíčkův Brod, změnil se mu život. Zámek byl v úžasném stavu. Václav Macháček věnoval jeho obnově po dvě desetiletí maximální úsilí a nemálo finančních prostředků. Místo aby z něj udělal třeba hotel, který by mu vrátil, co do něj vložil, rozhodl se věnovat jej památce svého prapraděda F. L. Riegra a praprapraděda Františka Palackého, který na zámku řadu let psal své rozsáhlé dílo Dějiny národu českého v Čechách a v Moravě. Václav soustředil vše, co se mu podařilo získat z někdejšího Riegrova majetku a na Malči instaloval památník přibližující jejich život a myšlenky. Od roku 2018, kdy byl památník otevřen, jej navštívily tisíce zájemců. Mezi prvními byli členové Spolku rodáků a přátel Semil.

Václav Macháček Rieger dnes žije na Malči se svou ženou Hanou a stará se o celý provoz a údržbu zámku i rozsáhlého parku. O letních víkendech, kdy zámek otevírá veřejnosti, provází zasvěceně návštěvníky. Významně se podílel na akcích pořádaných při příležitosti výročí 200 let od narození F. L. Riegra v Semilech i na konferenci v pražském Karolinu. Všemožně připomíná oba politiky, kteří se zasloužili o moderní český stát, úzce spolupracuje se semilským muzeem a naší radnicí. On sám je nesmírně skromným člověkem i bytostným demokratem a svým plachým úsměvem si získává srdce lidí.

/ Ivo Navrátil, jednatel Spolku rodáků a přátel Semil, *Semilské noviny*

železnobrodsko

♦ KRÁSNÁ, PĚNČÍN –

Podzimní pouť k uctění Povýšení svatého kříže

Kittelův areál Krásná, Pěnčín u Jablonce nad Nisou

sobota 10. a neděle 11. září 2022

sobota 10. září

Lípa Musica - kostel sv. Josefa

19.00 Jen ten, kdo touhu zná... Hana Blažiková - soprán, Andreas Staijer - klavírní doprovod
Zazní díla: F. Chopina, F. Schuberta, R. Schumanna

neděle 11. září

<p>10.00 Poutní mše svatá s pobožností ke svátku svatého Kříže - kostel sv. Josefa.</p> <p>11.00 Kittelův dům a jeho historie - komentovaná prohlídka s přednáškou.</p> <p>11.00 Pouť za vodou. Od studánky k lesu vodu nesu - procházka k prameni Žernovníku - studánka u kostela sv. Josefa.</p> <p>12.00 Janáček - koncert pěveckého sboru - kostel sv. Josefa.</p> <p>13.00 Výstava Společně do minulosti a do budoucnosti - komentovaná prohlídka výstavy i Kittelovska s tématem dalšího rozvoje areálu.</p> <p>13.45 Vedle workshopů s textilní a sklářskou tematikou se uskuteční sklizeň lnu a ukázky jeho dalšího zpracování - máčení.</p> <p>14.00 Rok hospodáře od jara do zimy - přednáška Vladimíry Jakoubčové - Kittelův dům.</p>	<p>14.00 Pohádka pro děti O pyšné žirafě - Michael Vaněk - Kittelův dům.</p> <p>15.00 Michael Pospišil - jarmareční písně - Kittelův dům.</p> <p>16.00 Mše svatá s krátkou promluvou a pobožností svatých schodů - kostel sv. Josefa.</p> <p>Celý den:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Workshopy s textilní a sklářskou tematikou. • Komentované prohlídky Kittelova domu a kostela. • Prodej řemeslných výrobků a tradiční domácí občerstvení. <p>Kittelův dům:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Výstava Fotografománie Liby Novotné. • Výstava Krásná a Oybin - minulost a současnost a vize do budoucnosti. <p>Změna programu vyhrazena.</p>
--	---

SKLENĚNÉ MĚSTEČKO

17.–18.
září
2022

BUTY
LEONA MACHÁLKOVÁ X-TET
PERUTĚ MILANA PEROUTKY
PŘEHLEDKA MADE IN JABLONEC 22
FRANTIŠEK NEDVĚD REVIVAL
BROŽANKA
ZUŠ

festival
sklářského
řemesla

ŽELEZNÝ BROD 2022

jilemnice

◆ **Josef Jíra – výběr z tvorby**

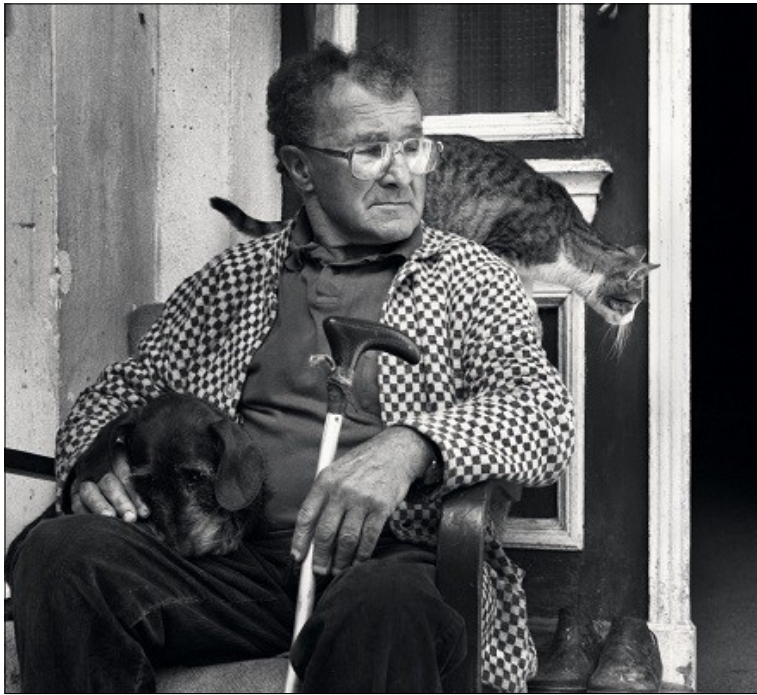
Krkonošské muzeum v Jilemnici, Erbovní sál

Od 8. září do 30. října 2022, denně mimo pondělí (9–12 a 13–16 hodin).

Josef Jíra (1929 v Turnově – 2005 v Malé Skále) studoval na odborné šperkařské škole v Turnově, potom na AVU v Praze – jeho učiteli byli Karel Minář, Miloslav Holý, Otakar Nejedlý a Vlastimil Rada.

Po roce 1954 už se plně věnoval výtvarnému umění. Zprvu se živil propagační grafikou, později přijímal zakázky na knižní ilustrace.

V dalších letech umělec maloval krajiny, ale i sugestivní portréty, dvě monumentální kompozice pro budovu čs. zastupitelství v Tokiu, ilustrace, návrh na šest malovaných oken s motivy z Erbenovy Kytice pro zámeckou kapli v Liberci (návrh nebyl realizován, byl však vystaven na umělcově souborné výstavě v Mánesu v roce 1990).

V roce 1992 si splnil celoživotní sen – vybudoval v Malé Skále v roubeném Boučkově statku galerii výtvarného umění 20. století, kde se mu podařilo shromáždit sochy, obrazy a grafiku více než osmdesáti našich nejvýznamnějších umělců. Josef Jíra Byl členem Skupiny M57, SVU Mánes a SČUG Hollar.

Krkonošské muzeum v Jilemnici bylo založeno v roce 1891 v souvislosti s prvními přípravami na Národopisnou výstavu československou v Praze. První expozice byla nainstalována

na přelomu století v bývalé dívčí škole, později se muzeum několikrát stěhovalo a od roku 1953 sídlí v bývalém zámku hrabat Harrachů. Od roku 1979 je muzeum zařízením Správy Krkonošského národního parku a od roku 2013 je provozováno společně s městem Jilemnice.

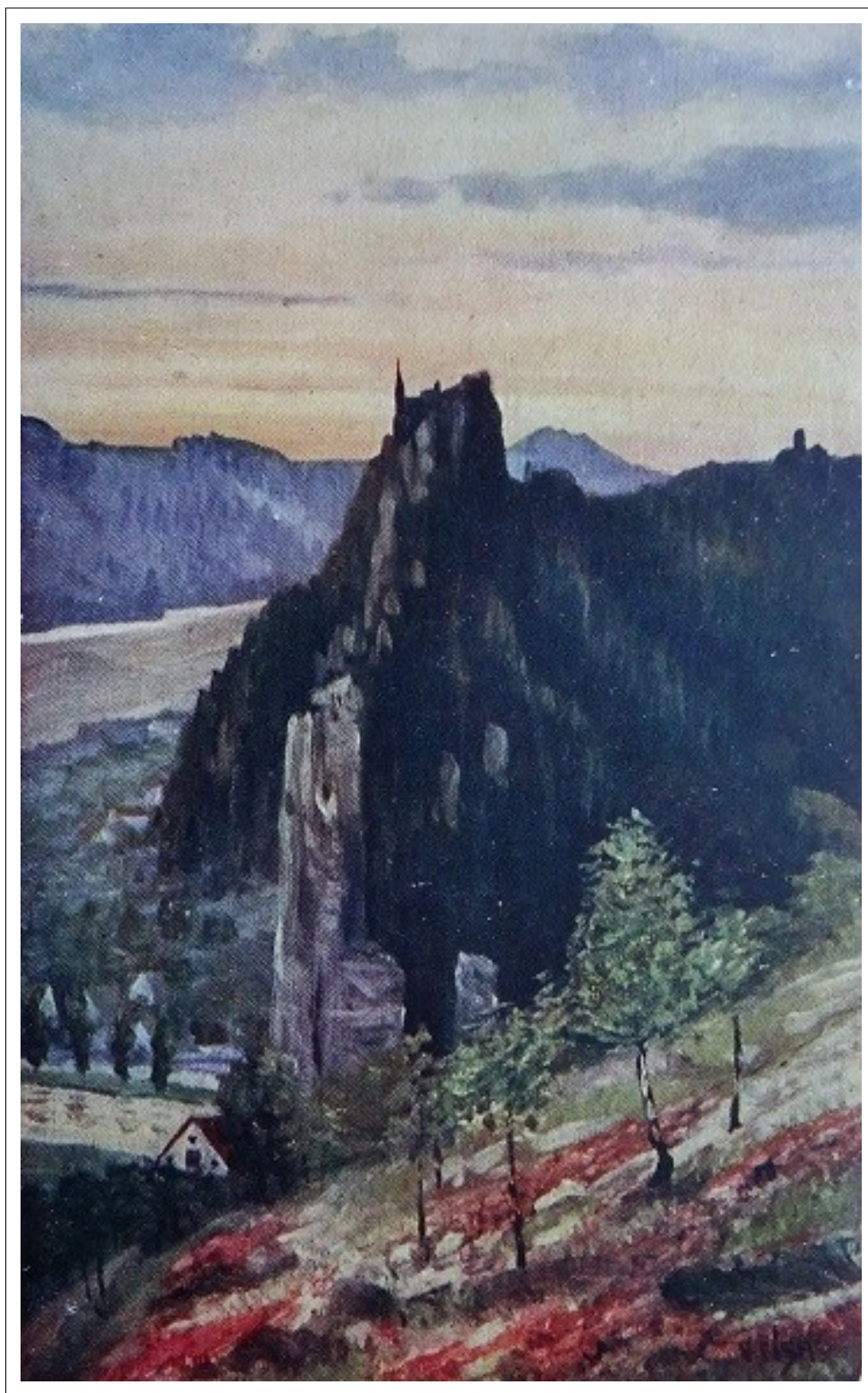
(foto Jan Šimek, Maloskalská galerie Josefa Jíry)

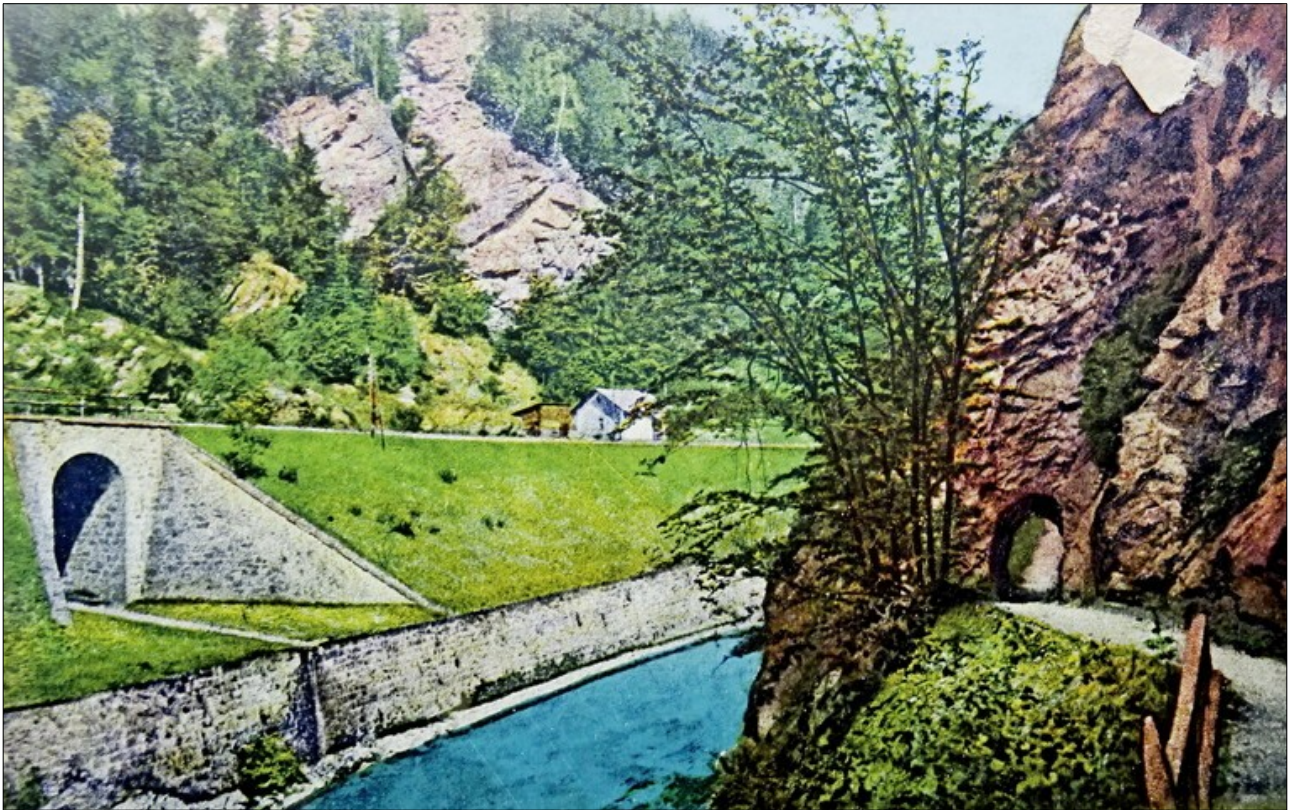
♦ **15. září, 17 hodin**, Krkonošské muzeum Jilemnice

Přednáška odbornice na současné umění a design Lenky Patkové přiblíží dílo Josefa Jíry v kontextu vývoje výtvarného umění v Československu po roce 1945.

bejvávalo

ČESKÝ RÁJ. Malá Skála. „Pantheon“. Uměl. dopisnice dle orig. V. Císaře.
České umění. Nakl. K. Kozlovský, Turnov 1914

Riegrova stezka. Bez dalších údajů

L. et P. , Praha - J. Š. P. Odesláno 1937

JIŘÍ STŘEDA – OBJEKTY, KRESBY

Vernisáž v **pátek 2. září 2022** v 18 hodin
v Galerii Morzin ve Vrchlabí.
Výstava potrvá do 2. října 2022.

Výstavu zahájí **Adriana Primusová**, kurátorka
Galerie středočeského kraje Kutná Hora.

JIŘÍ STŘEDA (narozen 1956 v Náchodě) po Střední průmyslové škole sochařsko-kamenické v Hořicích v Podkrkonoší studoval v letech 1976–1982 sochařství na Akademii výtvarných umění v Praze. Po základní vojenské službě se věnoval restaurování kamene, a především intenzivně vlastní tvorbě. Vystavoval doma i v zahraničí, je autorem realizací ve veřejném prostoru. Od roku 2012 předsedou Rady Sdružení sochařů Čech, Moravy a Slezska, v jejímž rámci spoluorganizuje výstavy, sochařské soutěže i sochařská symposia.

MINISTERSTVO
KULTURY

Státní ústřední úřad
kultury ČR

MORAVSKOSLEZSKÝ
KRAJ

Středočeský kraj

POZNEJTE S NÁMI VRCHLABÍ

So–Ne

10.9.

11.9.

Přijďte nahlédnout do běžně uzavřených zajímavých prostor a dozvědět se něco nového o našem městě. Navštívit můžete vodárnu v Dumlichově dole, zámeckou kapli Černín-Morzinů, zámek, kostel sv. Vavřince, klášterní kostel sv. Augustina. Připravujeme komentovanou prohlídku hřbitovní naučné stezky a poznávací hru s tajenkou a odměnou pro menší návštěvníky.

Regionální infocentrum v budově radnice, 10:00–15:00

♦ 125 a 25 let od ničivých povodní (1897, 1997–2022)

Český veletok Labe, pramenící na Labské louce v Krkonoších a protékající Vrchlabím, nebyl vždy přívětivý. Připomeňme letošní červencové 125. a 25. výročí přírodních katastrof způsobených velkou vodou.

Po tom, co dne 28. 7. 1897 celý den silně pršelo – doslova se konala průtrž mračen – rozvodnily se následující den vodní toky v horní části labského údolí. Řečiště se brzy zanesla dřívím, kamením a bahnem. Voda nemohla průběžně odtékat a tvořily se umělé přehrady. Po jejich protržení se valily mohutné masy vody údolím do Vrchlabí a dál do kraje.

Vše, co se nacházelo vodě v cestě, bylo zničeno a odplaveno. Veškeré dříví ze špindlerovské pily „odcestovalo“ do Vrchlabí a působilo cestou další velké škody.

Historické snímky Labská přehrada
Špindlerův Mlýn.

Po ničivém působení povodně v roce 1897 bylo rozhodnuto, že bude u Špindlerova Mlýna vybudována přehradní hráz. Byla postavena v letech 1910–1916 za tehdy velmi vysokou finanční částku 3,5 milionu korun. Stavba byla projektována tak, aby zde bylo možno zadržet velké množství vody. Po 100 letech přišla do Krkonoš a do Čech další ničivá povodeň v červenci roku 1997. Já jsem v té době pracoval ve Špindlerově Mlýně. Naše generace velkou vodu nezažila, neměli jsme „povodňovou paměť“, a tudíž o ničivé hrůze stoleté vody mnoho netušili. Pak přišla a s ní i další, které nás přesvědčily, že se musíme na podobné situace připravovat. Dostavilo se uvědomění, že povodeň je a bude součástí našeho života. A to je důležité sdělení.

Před pětadvaceti lety se ve Špindlu strašně činilo. Od Studeného kolena začal přívalový déšť, který stěrače nebraly. Ve Vrchlabí v té době

zatím jen mžilo, a tudíž o přicházejícím problému málokdo věděl. Bylo neuvěřitelné, jak rychle voda z hor přitekla.

Most přes řeku u Hromovky se pod proudem vody vzdal. Dílnu někdejších komunálních služeb v těsném sousedství Hromovky, v níž byla uskladněna technika a stroje, během dvou hodin obtekly z obou stran dva proudy 1,70 m hluboké a 30 metrů široké řeky. Dílna se ocitla na „ostrově“.

Na straně u Labe byla umístěna betonová jímka, vážící minimálně 2 tuny. Síla vody byla tak obrovská, že jímku zvedla a unášela. Od hotelu Hradec byla spláchnuta opěrná zeď, kameny i celé kmeny stromů plavaly. Snažili jsme se s odborníky plastickou trhavinou odstřelit most u Hromovky, a tím zprůchodnit koryto, ale to se nepodařilo. Výpočty ukazovaly průtok odhadem 220 m³/s, což byl dvojnásobek hodnoty množství stoleté vody.

Povodeň 1897 zničila mnohé, ale byla také základem nových staveb a řady majetkoprávních změn a uspořádání.

Povodeň 1997 pro Vrchlabí již nebyla ničivá. Uchránila nás Labská přehrada ve Špindlerově Mlýně, která obrovský nápor našťestí vydržela.

Aby nekontrolované přívaly vody nebo povodně v tak velké míře neničily infrastrukturu i krajinu, případně aby se důsledky velké vody daly lépe odhadnout a zmírnit, vzniká z iniciativy Svazku Krkonoše a z pera Správy KRNAP projekt „Analýza odtokových poměrů“.

/ Jan Sobotka, starosta Vrchlabí, PULS

mnichovohradištsko

♦ MNICHOVO HRADIŠTĚ – Muzeum připravilo výstavu o závodnících Bobkových

Hodiny strávené v autodílnách. Vůně benzínu. Adrenalin za volanty závodních škodovek. Rychlost. To je prostředí, ve kterém vyrůstali a desítky let žili tři místní rodáci, výborní automobiloví závodníci Václav Bobek st., Jaroslav Bobek a Václav Bobek ml. Přijďte zavzpomínat na úspěchy legend motorsportu do Muzea města Mnichovo Hradiště.

Výstava, která je pro vás **od čtvrtka 8. září** do neděle 30. října připravena ve 2. patře zámku v Mnichově Hradišti, připomíná fotografiemi i unikátními předměty závodnický úspěšné roky členů rodiny Bobkových. Ukážeme vám také, jak vypadaly například Škoda 1100 OHC Coupé, Škoda 440 – Spartak, Škoda Spider 728 S nebo Formule 3. Nejen tato závodní auta totiž uvidíte na

Václav Bobek st. po závodu 27. července 1958.

výstavě na fotografiích a ve videích z vybraných závodů. Bobkovi jich absolvovali desítky, v Čechách (Brno, Rosice, Most, Jičín, Mladá Boleslav atd.) i zahraničí (Le Mans, Tour d'Europe, Alpská Rallye, Shell 4000 Rallye Kanada, Monte Carlo atd.).

Doprovodný program k této automobilové výstavě začne v sobotu 17. září na náměstí v Mnichově Hradišti při Sousedské slavnosti. Obdivovat určitě přijďte historická závodní auta Bobkových, která jsme pro tuto příležitost sehnali a nechali do Mnichova Hradiště dovézt. Budou vystavena na parkovišti u Klášterského hostince U Karlových Varů.

Dnes vám připomeneme Václava Bobka staršího, v některém z příštích vydání Václava Bobka mladšího.

Václav Bobek st. (23. března 1914 – 2. dubna 1980) se narodil v Hoškovicích č. 35. Zde vyrůstal s dalšími čtyřmi sourozenci. Byl druhý nejstarší, měl tři bratry a sestru (Josef, dvojčata Bohuslav a Anna, Jaroslav).

Jejich otec Josef, rodák z Drahotic, byl domkářem a lakýrníkem, přivydělával si také jako zvoník, malíř a zaměstnanec obce. Matka Anna, rozená Wernerová, pocházela z Koryt. Pomáhala v hospodářstvích místních sedláků. V roce 1939, těsně před válkou, se rodina Bobkových přestěhovala z Hoškovic do Mnichova Hradiště, kde měl tatínek s nejstarším synem Josefem a později i dalším synem Bohuslavem lakýrnickou dílnu.

Měšťanku v Mnichově Hradišti v posledním roce Václav nedokončil, prázdniny a celý následující rok strávil „na handlu“ v Dubnici u Stráže pod Ralskem.

Již od dětství projevoval zájem o techniku, tehdy především o jízdní kola, později motocykly a automobily. Chtěl se stát elektrotechnikem. Dostat se do vyučení v tomto oboru ale bylo obtížné, proto pomáhal okolním zemědělcům a hoškovickému obchodníkovi Bukvičkovi rozvážet zboží se starším francouzským automobilem značky Samson. Ve čtrnácti letech získal řidičský průkaz a s vypůjčeným traktorem poté jezdil pomáhal orat na polích. Krátký čas pracoval u Bohumila Vaňka, který měl v Mnichově Hradišti výrobu cyklistických kol.

Automechanikem se nakonec vyučil v opravně automobilů pana Holase. Po vyučení nastoupil jako strojník v továrně na výrobu kachlíkových obkládaček ve Svijanech, kde pracoval až do roku 1936.

Motory jej stále více přitahovaly. Opatřoval si různé motoristické časopisy. Měl příležitost zajezdit si na motorce i v nákladním autě. Po jedné nehodě, kdy spadl s motocyklem do rybníku v Hoškovicích, byl kvůli vnitřním zraněním téměř devět měsíců v nemocnici.

V tu dobu zahájila mladoboleslavská Škoda výrobu traktorů a hledali někoho, kdo by je zájemcům předváděl. Václav Bobek se k této práci přihlásil, protože v jízdě s traktory měl velkou praxi. Do dopravního oddělení byl přijat, osvědčil se a jezdil také k majitelům traktory opravovat.

V roce 1937 ho mistr Jaroslav Horák přijal do Studijního a vývojového oddělení a zde pak strávil Václav celý zbytek pracovního života, působil i jako vedoucí dílny. Když Jaroslav Horák v 50. letech těžce onemocněl, stal se Václav Bobek vedoucím sportovního oddělení Škoda.

Všeobecně užívaná přezdívka „pan mistr“ mu příslušela nejen v dílně, ale i za volantem. Jaroslav Horák si Václava totiž vybral jako spolujezdce na závodní soutěže a on tak stál u zrodu automobilového sportu v automobilce v Mladé Boleslavi. Svůj první vlastní závod za volantem jel v Jeseníkách – zvítězil. Pak následovaly další soutěže.

Za války se Václav Bobek oženil s Květou Gottwaldovou, v roce 1944 se jim narodil syn Václav.

Po skončení světové války, kdy začala automobilka vyrábět vůz Škoda 1101 zvaný Tudor, dostal Václav Bobek příležitost závodit. Továrna ho vyslala v roce 1947 na I. ročník Vršovického okruhu do Prahy. V dokončení prvního závodu mu zabránila porucha vozu, ale i tak s ním dokázal jet úctyhodných 130 km/h.

Prvním jeho zahraničním startem byla v roce 1948 Rallye Raid Polski, kde získal celkové 2. místo, ve své třídě 1. místo. Díky umístění na medailových příčkách měl tu čest být představen tehdejšímu polskému prezidentovi Bierutovi. Pak už jezdil do zahraničí stále častěji. Ať už to bylo na dálkové závody ve Švédsku, Norsku, v Monte Carlu nebo Le Mans.

První poválečný automobil Škoda Sport, určený výhradně pro sportovní podniky, vznikl v roce 1949. Jeho dva exempláře se poprvé objevily při závodě Cena města Brna, jeden z nich řídil Václav Bobek. Poté následovala Velká cena Československa a další domácí i zahraniční závody.

V roce 1950 byl Václav Bobek jedním z řidičů (při řízení se střídal s Jaroslavem Netušilem) na slavném závodě 24 hodin Le Mans. Z dobře rozjetého závodu je však vyřadila vada materiálu. V roce 1953 zajel v Praze na Barrandově s dvoukompresorovým Supersportem československý národní rychlostní rekord 197,7 km/h.

Díky zahájení výroby typu Škoda 440 Octavia se boleslavští závodní jezdci začali více účastnit i zahraničních závodů, například Rallye Monte Carlo, Viking rallye, Liège – Rome – Liège.

Václav Bobek si několikrát zazávodil na Shell 4000 Rallye v Kanadě, kde se vždy umístil na čestných místech.

Na přelomu 50. a 60. let exceloval Václav Bobek za volanty okruhových speciálů Škoda 1100 OHC a Škoda 1100 OHC Coupé s dvouválcovými motory. Vítězil v Rosicích, Mladé Boleslavi, Kdyni a dalších závodech.

Titul Mistra sportu mu byl jako jednomu z prvních poprvé propůjčen už v roce 1951, dále

pak v roce 1955 a v roce 1964 mu byl udělen titul Zasloužilý mistr sportu.

Když v roce 1964 přišly do výroby vozy Škoda 1000 MB, postavili v Česane čtyři vozy pro nově vzniklou Škoda Formule 3 s motory a převodovkami z emběček. Pišťala, jak formuli Václav přezdíval, byla tou, kterou si za své závodní kariéry oblíbil nejvíc. V tuto dobu se i nadále ve škodovce zabýval vývojem nových závodních vozů cestovní kategorie. Stál u většiny úspěchů automobilky, ať se jednalo o soutěže anebo závody Formule 3. Během své bohaté závodní kariéry získal Václav Bobek celou řadu výher a sportovních ocenění. Všemi respektovaný jezdec se stal jednou z největších postav československého automobilového sportu prvních 25 poválečných let. K závodění přivedl i svého mladšího bratra Jaroslava a syna Václava.

Svou závodnickou kariéru ukončil Václav Bobek st. v roce 1971. Nadále ale vypomáhal v továrně a účastnil se zkušebních jízd na hořkovickém letišti. Václav Bobek zemřel v Mnichově Hradišti 2. dubna 1980.

Václav Bobek st. na Velké ceně Prachovských skal 21. července 1963.

♦ **HARRACHOV – Oprava krovu kaple sv. Alžběty jde jako po másle**

Zdánlivě to vypadá, že se nic moc neděje, ale práce probíhají uvnitř. Byl odstraněn strop a nahrazují se některé dřevěné trámy, které byly v místě zadrženy uhnílé. Historické části krovu, které jsou zachovalé, zůstávají.

Lešení se zvýšilo až po zvoničku. Historický skleněný oltář je pečlivě chráněn a historický skleněný zvon je uložen ve sklárně kvůli vytvoření výkresů pro formy. Skleněný zvon bude mít své dvě repliky a možná i malé zvonečky k zakoupení již v září.

Po dokončení prací s krovem začne výměna střešní krytiny. Dokončovací práce se plánují na začátek září.

(Harrachovský zpravodaj)

♦ **Žlut' slunečnic a podzimní krev jeřabin. Výstava Františka Jiroudka v Jablonci se chýlí ke konci**

Výstava mimořádné umělecké kvality představuje malíře, grafika, scénického výtvarníka a pedagoga Františka Jiroudka. Největší reprezentativní přehlídka díla autora, který část malířského života věnoval malbě a toulkám kolem milované Jizery, po Semilsku, Kozákově a v dalších lokalitách Severních Čech, je v kostele sv. Anny v Jablonci nad Nisou. Spatřit jí bude možné do 24. září.

Podle vlastních slov si nejvíce oblíbil sytou žlut' slunečnic a pestrou barevnou škálu kosatců. A ze svého rodného kraje si přinesl lásku k podzimní krvi jeřabin...

„Začal jsem dělat krajinu, hlavně tu, kde jsem se narodil – Kozákovsko. Zážitky z dětství prožitého v sugestivní a romantické krajině, s řekou Jizerou, s širokými výhledy z vrchu Kozákov, usměrňovaly mou vnitřní představu o tom, jakým způsobem se bude dál vyvíjet moje výrazová stránka. Utkvěla mi v paměti tahle základní barevná harmonie, která člověku diktuje jeho postoj k barvě celý život. Barevné akordy temně zelené hlubokých údolí, modré a bílé z oblohy, když pod ní stojím...“

František Jiroudek přišel na svět 17. února 1914 ve Lhotě, části Chuchelny, v dolní části obce v roubence č. 42 / **FOTO**. Otcem byl František z Žehuně poblíž Poděbrad, c.k. strážmistr v Semilech, v čase křtu budoucího malíře „*ve válečném poli v Miskolczy v Uhrách*“. Matkou byla švadlena Františka Kousalová, narozená ve Slané, dcera obchodníka Josefa ze Lhoty 42 a Františky Vondruškové, dcery rolníka v Lovčicích u Chlumce nad Cidlinou. Dospíval v melancholické krajině kolem slovenského Liptova. Na gymnázium chodil v Liptovském Mikuláši, maturoval v Ružomberoku.

Do Prahy přišel František Jiroudek roce 1933, ale UMPRUM, kam se přihlásil, nesplnila jeho představy a ze školy odešel, stejně jako později z Vysokého učení technického.

Když Jiroudek spatřil vystavený obraz krajiny kolem Labe od Viléma Nowaka, dokázal překonat plachost a Nowaka navštívil. Předvedl mu své práce a Nowak ho jako mimořádně talentovaného žáka přijal. Vzniklo tak mezi nimi vzácné přátelství, které vydrželo po celý život. Teprve v ateliéru Viléma Nowaka (1935–39) našel, co podvědomě hledal.

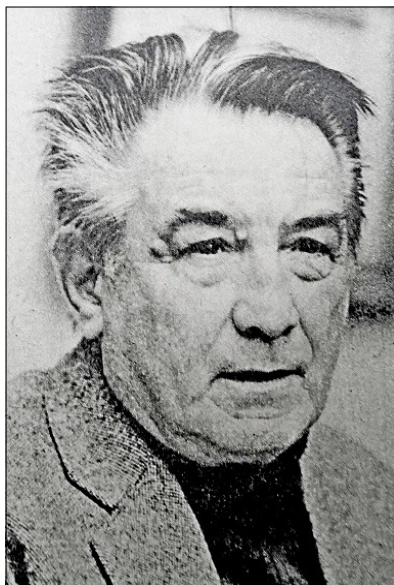
V roce 1937 se poprvé účastnil výstavy (Neapol) se svými studentskými pracemi, v roce 1939 se prezentoval v Semilech, v roce 1940 vystavoval se skupinou *Sedm v říjnu* na jejich druhé a později na třetí (a poslední) výstavě, samostatně pak od roku 1943. Během 2. světové války pracoval jako scénograf a kostýmní výtvarník v Národním divadle v Ostravě, což významně ovlivnilo i jeho pozdější tvorbu. Soustředí se na figurální malbu, v níž často zachycuje divadelní svět. V roce 1943 se stal členem SVU Mánes.

V květnu 1944 se u sv. Jakuba v Praze oženil s Kamilou Chamradovou.

V roce 1946 odjela skupina výtvarníků a spisovatelů do Paříže. Tady ve vile Bernheimů byla instalována výstava díla Pierra Bonnard, malíře, který miloval přírodu. Ve svém díle z ní pak po celý život vycházel, dramatictější barevnost vítězila nad kresebnou linkou, třeba v jeho stále častějších krajinomalbách.

Počátkem 50. let malířova paleta na čas zešedla. Ale krajina mu to dlouho nedovolila. Jeho krajinářské srdce naplnil teprve Liběchov, ležící v úrodném Polabí. V opakovaných motivech kostelíků, vinic a zahrad se obnovilo jeho barevné vidění. Malíř se usadil v malém domku ve stráni vinice, který se mu stal ateliérem.

V 60. letech ještě vytvořil několik podstatných monumentálních maleb, zejména cyklus obrazů *Proti válce* (1965–70).

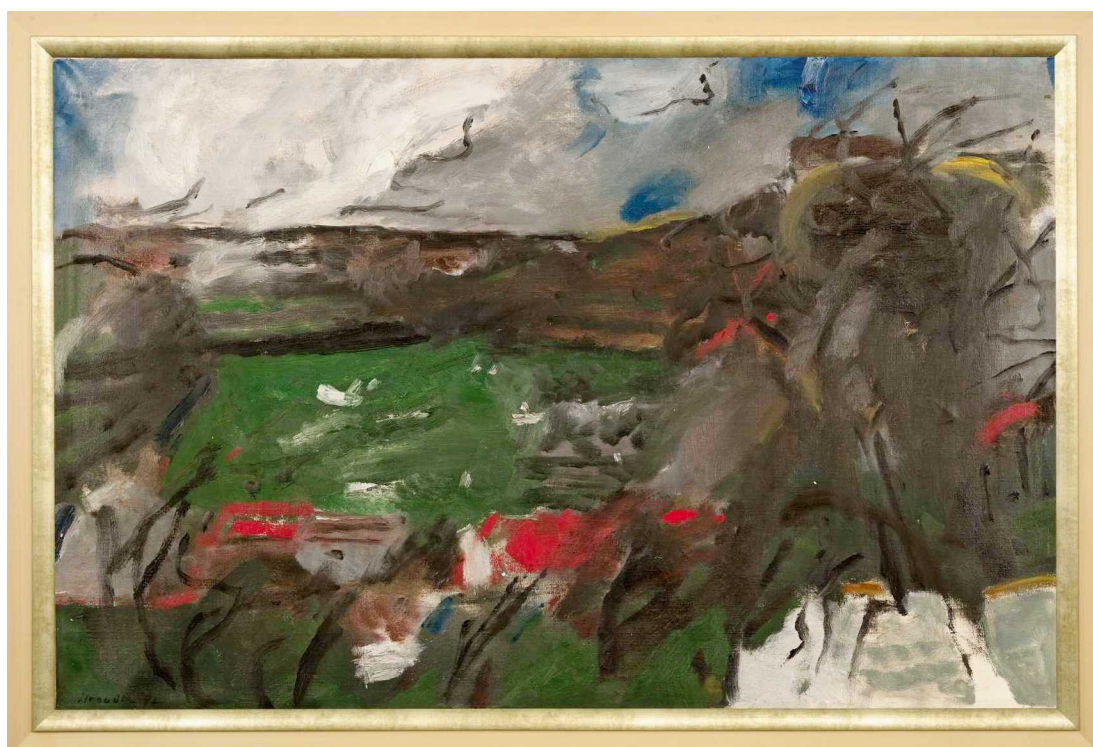
Od počátku 60. let Jiroudek působil na pražské AVU (v letech 1970–76 jako rektor), školu opustil v roce 1986.

V roce 1976 mu byl udělen titul národní umělec, v letech 1982–87 byl místopředsedou českých i federálních svazů výtvarníků.

Zemřel 15. června 1991 v Praze.

(Zdroje: Michal Císařovský, *Magazín Co vás zajímá*; František Kšajt, *Signál*; Vlastimír Talas, *AZ magazín*)

Civilní foto Jaroslav Bartoň; obrazy: Kultura Jablonec, Web umenia, Galerie Art Praha

♦ Kraj přichystal výstavu výtvarnice Stanislavy Matulové

Výstavu děl malířky Stanislavy Matulové hostí výstavní síň vestibulu Krajského úřadu Libereckého kraje. Výstava, která se koná pod záštitou Květy Vinklátové, náměstkyně hejtmana pro resort kultury, památkové péče a cestovního ruchu, potrvá do 30. září.

Stanislava Matulová strávila dětství a mládí na malebné Českomoravské vysočině a snad proto se po letech prožitých v Praze nakonec usadila v Liberci. Zájem o kreslení a malování po nástupu na pražskou konzervatoř a později Akademii múzických umění, kde vystudovala operní zpěv, musel částečně ustoupit nejprve studiu a potom náročné kombinaci koncertní a pedagogické činnosti, ale nikdy se nevytratil úplně.

V Liberci našla jednak inspirující krajinu s nádhernou přírodou, jednak více příležitostí k uplatnění svých zájmů. Zejména po ukončení svého pedagogického působení na DAMU v Praze, kam po léta z Liberce dojížděla, začala se kresbě a malbě věnovat intenzivněji.

V současné době navštěvuje obor malba a grafika na Univerzitě třetího věku Technické univerzity

v Liberci. Absolvovala studium pro dospělé na Základní umělecké škole v Mnichově Hradišti a účastnila se výtvarných kursů pořádaných Oblastní galerií v Liberci a letních plenérů pod vedením akad. malířky Ilony Chválové a akad. malířky Evy Kubínové.

(Jan Mikulička)

♦ Mimořádný příspěvek Severočeskému muzeu v Liberci schválila rada kraje. Činí téměř čtyři sta tisíc korun. Díky němu se s umem českých výtvarníků a designérů seznámí bulharské publikum. Muzeum totiž chystá v Českém centru v Sofii reprízu nedávné úspěšné výstavy Design Vánoc.

„Pro Liberecký kraj je spolupráce s Českým centrem velmi významná a prestižní. Je nejstarší českou institucí svého druhu za hranicemi a patří k nejdéle působícím zahraničním kulturním organizacím v Bulharsku. Rádi využijeme možnost prezentovat českou autorskou tvorbu, Severočeské muzeum a Liberecký kraj. Pro tuto prezentaci budeme mít 5 měsíců a rozhodně jich chceme využít nejen jako ukázkou umění našich tvůrců, ale také pro propojení kontaktů, které budou moci následně využít,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně hejtmana pro resort kultury, památkové péče a cestovního ruchu. Mimořádný příspěvek muzeu poskytuje kraj proto, že možnost uspořádat výstavu v Bulharsku se naskytla v průběhu letošního roku a schválený rozpočet Libereckého kraje pro rok 2022 s ní nepočítal. Jeho přesná výše činí 389 940 ko-

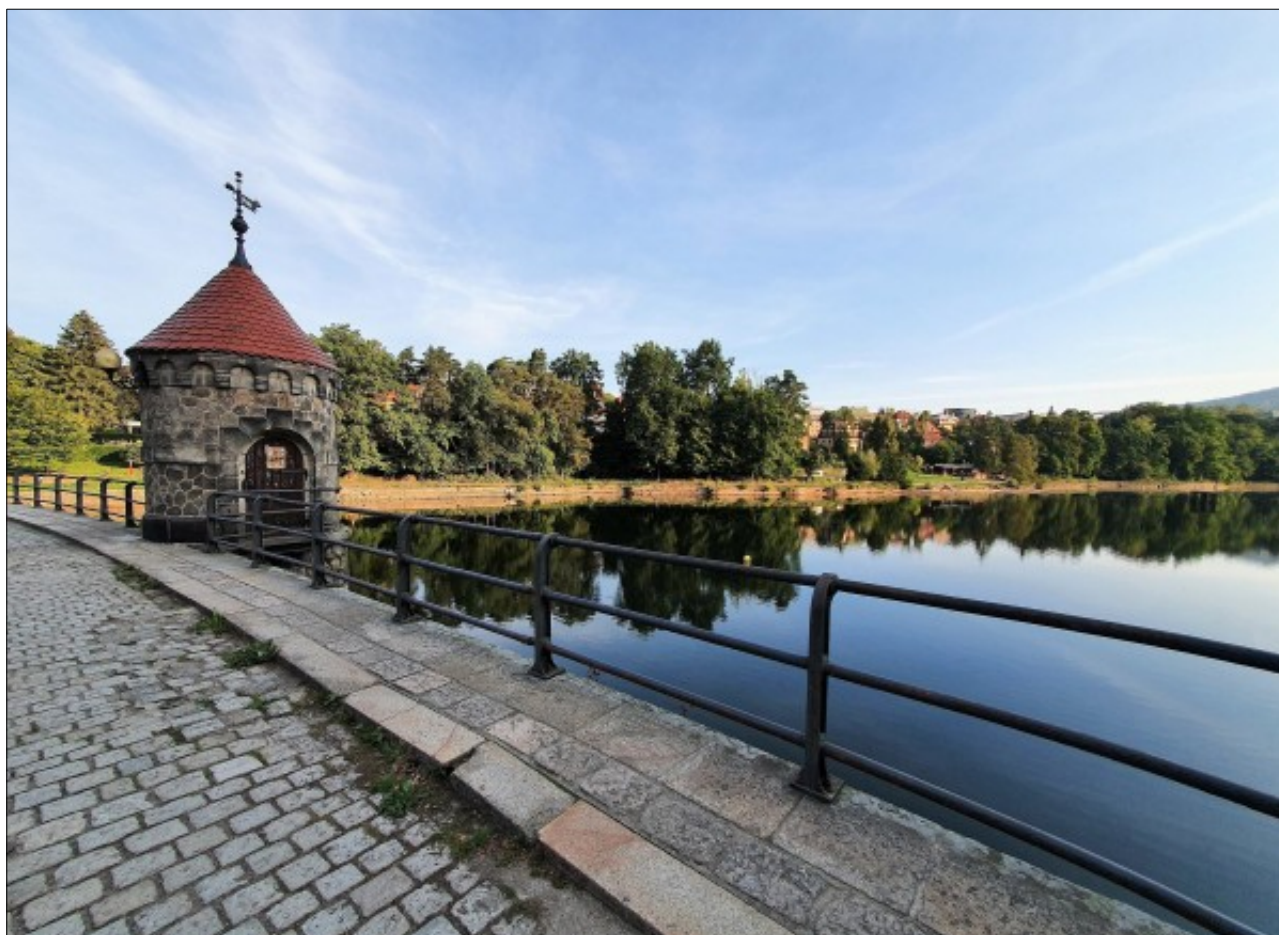
run. Výstava se uskuteční od 1. října tohoto do 28. února příštího roku. Letos představují výdaje projektu 368.920 korun, v roce 2023 celkem 21.020 korun. Výstava, kterou Severočeské muzeum v Liberci uvedlo na přelomu let 2011 a 2022, byla úspěšnou expozicí. Představovala porovnání historických vánočních ozdob s aktuálními tvůrčími přístupy a přinesla křehkou krásu, lehkost, bizarnost, tvarovou i materiálovou rozmanitost těchto tradičních dekorativních předmětů spojených s Vánoce.

(Filip Trdla)

♦ Harcovská přehrada chrání Liberec před velkou vodou. Čekají ji proměny Častým cílem výletů Liberečanů i návštěvníků města v každém ročním období je vodní nádrž Harcov, nazývaná také Harcovská nebo Liberecká přehrada. Leží nedaleko centra krajské metropole v údolí Harcovského potoka, obklopená z jedné strany lesem a z druhé klidnou vilovou čtvrtí.

„Harcovská přehrada projde během následujících let rekonstrukcí, kterou provede Povodí Labe. Na tuto rekonstrukci plánuje navázat město Liberec velkými úpravami okolí přehrady, která přinesou spektrum možností pro trávení volného času, především však kultivaci prostoru,“ uvedla Květa Vinklátová.

Liberecká přehrada, vybudovaná mezi lety 1902–1904, je součástí jizerskohorské přehradní soustavy vyprojektované profesorem Otto Intzem z Cách. Na stavbě se podílela vídeňská firma *N. Rella & Neffe* a liberecká *W. Streitzig & Co.*

Intze plánoval šest přehrad, celkem se jich postavilo pět. Kromě liberecké to byly mšenská, bedřichovská, fojtecká a mlýnická přehrada. Impulzem k jejich vytvoření byly ničivé záplavy konce 19. století, především ta v roce 1897, která měla katastrofické následky pro obyvatele podhorských oblastí.

Nezbytné prostředky na jejich výstavbu dodali místní podnikatelé, mezi nimiž nechyběli ani textilní magnáti Liebiegové. Podnik *Johann Liebieg & Co.*, pozdější *Textilana*, též využíval vodu z liberecké přehrady pro svůj provoz; byla jí zásobována i vila Theodora Liebiega mladšího.

Hráz této nádrže má výšku 20,5 metru, je 157 metrů dlouhá a její koruna se nachází 13 metrů nad okolním terénem. Je schopná zadržet maximálně 630 tisíc kubíků vody. Dnes slouží zejména jako rekreační místo obyvatel Liberce.

(Jan Mikulička)

za humny

♦ ČESKÁ LÍPA – Město opravuje pivovarský sloup se sochou Krista

Pivovarský sloup se sochou žehnajícího Krista, který stojí v Moskevské ulici naproti budově bývalého městského pivovaru, právě nyní opravuje město Česká Lípa. Celkové náklady na kompletní očištění a zrestaurování sloupu činí 156 tisíc korun.

Město na opravu získalo dotaci z Dotačního fondu Libereckého kraje v rámci Programu na podporu ochrany přírody a krajiny, a to ve výši 109 tisíc Kč. Získaná dotace činí 70 % způsobilých výdajů, zbylých 30 %, tj. 47 tisíc korun, zaplatí město.

Sloup se sochou žehnajícího Krista představuje kvalitní ukázkou umělecko-řemeslné práce z poloviny 19. století. Byl postaven v letech 1839 – 1840 na místě staršího a již zcela poškozeného sloupu sv. Jana Křtitele. Slavnostně vysvěcen byl 28. září 1840. V minulosti se sloup několikrát stěhoval. V roce 1975 byl sloup přesunut do českolipských klášterních zahrad. Když se začal stavět kulturní dům Crystal, byl sloup z klášterních zahrad odstraněn a uložen ve vlastivědném muzeu. Na své původní místo se sloup vrátil až v roce 1997. O dva roky později byl sloup opraven, od té doby se žádné další opravy sloup nedočkal.

/ Kristýna Kňákal Brožová, Česká Lípa

náš jubilant

♦ JUDr. Jaroslav Lohař (* 9. 9. 1862 v Jičíně, † 26. 6. 1919 v Poděbradech)

V tomto měsíci si připomeneme jednu z výrazných jičínských osobností, právníka, nadšeného ochotníka a sportovce Jaroslava Lohaře. Narodil se v Jičíně 9. září 1862 do právnické rodiny, od jeho narození uplynulo tedy již 160 let. Jeho otcem byl známý jičínský advokát František Lohař.

V Jičíně také začal chodit do nové budovy obecních škol, která byla otevřena na podzim roku 1867. Poté pokračoval ve studiu na zdejším gymnáziu, odkud přestoupil na gymnázium v Hradci Králové. Maturoval v roce 1880. Po dobu svých studií byl aktivně činný v jičínské Akademické čtenářské jednotě.

Vysokou školu studoval ve Štýrském Hradci. Svá právnická studia ukončil v roce 1896. Do Jičína se vrátil kvůli špatnému zdravotnímu stavu svého otce. Ten zemřel v lednu 1897, a tak přebral jeho advokátní kancelář. Jako právník také plně přejal otcovu práci pro město a kraj. Od roku 1899 přijal funkci předsedy okraňovacího spolku. Těžištěm práce tohoto spolku byla hlavně Čerovka a lípy. Zapojil se do rozvoje cestovního ruchu a turistiky

na Jičínsku. Dlouhá léta pracoval jako člen výboru Klubu českých turistů v Jičíně. Mezi turisty se podílel na udržování zpřístupněných cest v Prachovských skalách, nově pak na zavedení pravidelné nedělní dopravy do skal.

Jeho celoživotní láskou bylo divadlo. Vystupoval i jako ochotník, hlavně v operních a operetních rolích. Byl jedním z prvních, kteří veřejně vystoupili s myšlenkou zřídit v Jičíně divadlo. Podporoval založení dívčího lycea v Jičíně. Také navázal na hospodářské aktivity svého otce. Stal se protektorem výstavy ovoce, kterou pořádal Ovocnický spolek v říjnu 1900. Na podzim roku 1902 potom, ve spolupráci s ředitelem hospodářské školy, napomáhal zřízení tržnice ovocnického spolku v Jičíně.

Pustil se i do vlastního podnikání. V roce 1902 založil v Holíně továrnu na výrobu asfaltových lepenek. Tato továrna pracovala až do první světové války. V letech 1912-1914 stál v čele jičínského Sokola, jako jeho starosta. Byl velkým milovníkem technických novinek a nadšeným propagátorem technického pokroku a sportu v Jičíně. Stál za organizací aviatických vzletů v Jičíně v letech 1911 a 1913.

Zajímal se o cyklistiku a automobilový sport. Založil spolu se svými přáteli Klub velocipedistů a stal se jedním z prvních jičínských členů Českého klubu automobilistů v Praze. Podporoval vznik tenisových kurtů při dívčím lyceu a byl jedním ze zakladatelů Sportovního klubu Jičín.

Po vypuknutí první světové války nastoupil vojenskou službu jako vojenský justiční úředník. Za války tak vystřídal několik působišť a konec války jej zastihl v Jihlavě. Před polovinou listopadu však z Jihlavy odešel. Zpět do Jičína se ale natrvalo nevrátil. Pracoval pravděpodobně na některém centrálním úřadě v Praze. V té době se už také zhoršoval jeho zdravotní stav.

V létě 1919 pobýval v lázních Poděbrady, kde jej nečekaně zastihla smrt. Zemřel 26. června 1919. JUDr. Jaroslav Lohař měl v období před první světovou válkou v životě Jičína své významné místo. Jeho tehdejší práce pro veřejnost a pro město byla mimořádně bohatá. Podrobněji se s životem této regionální osobnosti můžete seznámit v knížce Vladimíra Úlehly *Ze starého Jičína – Lohařové*, která vyšla v roce 2015. Knížku naleznete ve fondu Knihovny Václava Čtvrťka v Jičíně.

/ Iva Rodrová, Jičínský zpravodaj

výtvarno

♦ Unikát. Do pražské Libně míří dílo Vladimíra Boudníka

Kulturní centrum Libeňský svět nabídne ve svých prostorách lahůdku. Výstavu děl jednoho z neoriginálnějších tuzemských malířů a grafiků minulého století Vladimíra Boudníka. Byl nezapomenutelnou postavou z próz svého přítele, spisovatele Bohumila Hrabala.

„Nabídka bratří Placáků dlouhodobě zapůjčit Libeňskému světu sbírku tvorby Vladimíra Boudníka je velkorysá a skvělá. Na důkaz, že si jí vážíme, jsme se rozhodli pozměnit název centra na Libeňský svět – Hrabal, Lustig, Boudník a spol.“ sdělil radní Michal Švarc.

Centrum bude z důvodu výše uvedených změn vybaveno novými výstavními vitrínami, zabezpečením a širší otevírací dobou.

Podle Petra Placáka, jednoho z iniciátorů výstavy, se lidé v Libni mohou těšit na desítku na sebe navazujících výstav, ty se budou měnit zhruba po půl roce. První z nich představí i díla spolužáků ze Státní grafické školy, kterou Boudník vystudoval po válce – Jaroslava Rothbauera, Zdeňka Boušeho a Hannese Reegena. „Naší ambicí je ukázat místo Vladimíra Boudníka nejen v českém umění a jeho spojitost s Libní, ale v budoucnu vytvořit jakési jeho stálé muzeum. Jde o postavu celosvětového formátu poválečného výtvarného umění, podotýkám, že stále nedocenenou,“ konstatoval Petr Placák.

Vladimír Boudník (1924 v Praze – 1968 tamtéž) byl grafik a malíř, autor originálních technik aktivní a strukturální grafiky. Založil vlastní umělecký směr, takzvaný *explosionismus*, patřil k předchůdcům českého abstraktního umění.

Pracoval i jako nástrojář a dílenský rýsovač. Z industriálního prostředí si udělal zdroj své tvůrčí inspirace. Odstřížky plechu, zlomené pilníky, matky nebo šrouby lisoval a vtlačoval do plechových plátů, které pak ještě propaloval autogenem, rozrušoval je vrypy nebo úderem kladiva.

Ze vzniklých kovových matic pak tiskl své specifické abstrakce, takzvané aktivní grafiky. Každý tisk byl procesem tvorby, vznikal v jiném okamžiku a za jiného rozpoložení. Dalším z výtvarnických objevů byla i magnetická grafika

▲ Jedno z abstraktních děl Vladimíra Boudníka

z poloviny roku 1965. Její reliéf byl tvořen kovovými pilinami, uspořádanými pomocí jednoduchých operací s magnetickým polem.

Bratři Jan a Petr Placákovi se značnou měrou podíleli na vzniku dlouhodobé výstavy grafik, dokumentů, manifestů i dopisů Vladimíra Boudníka v Libni. „Postupně bude představeno to nejvýznamnější z jeho mimořádného díla,“ říká Petr Placák.

Radniční měsíčník Prahy 8 Osmička kromě těchto informací přinesl i rozhovor s Petrem Placákem, který z větší části přetiskují.

♦ Jak jste se vlastně dostal k dílům Vladimíra Boudníka?

Sbírka patří mému bratrovi. Kořeny nynějšího projektu pocházejí z časů dávno před listopadem 1989, ze 70. let. Vladimír Boudník byl znám v nezávislých kruzích, četli jsme v samizdatu Hrabalova Něžného barbara, a bratr v roce 1975 zakoupil první Boudníkovu grafiku. Dal za ni tehdy 1500 korun, což při jeho příjmu tisíc korun měsíčně byly opravdu velké peníze. Dnes patří jeho sbírka k největším.

V Libeňském světě se objeví celá?

To určitě ne, protože obsahuje zhruba šest stovek děl. Nejedná se jen o grafiky, ale také o dopisy, manifesty a jiné dokumenty. Bratr měl od začátku představu, že Boudníkovu tvorbu by měla zůstat jako celek v rámci galerie nebo muzea. Projekt teprve ukáže, zda k tomuto cíli směřujeme.

Jak se stalo, že se sbírka nakonec objeví v Libni?

Vladimír Boudník je s ní úzce spjatý. V 50. letech pracoval nedaleko v ČKD Vysočany a především byl velkým přítelem Bohumila Hrabala. V roce 1950 se

▲ Specifická abstrakce

s ním seznámil na brigádě v Kladně, vzniklo mezi nimi velké pouto. Následně spolu bydleli na tehdy slavné adrese Na Hrázi 24, kde vzniklo společenství, kde se scházeli nezávislí umělci. S Jaroslavem Rothbauerem měli ateliér Na Žertvách. Hrabal zpopularizoval Boudníka v Něžném barbaru, Věra Chytilová natočila podle Hrabalovy povídky film Automat svět, kde Boudník hraje sám sebe.

Ale k otázce. Loni v červnu jsem se v rámci akce Otevřené ateliéry seznámil s výtvarníkem Petrem Vašíčkem a jeho možnost vystavovat Boudníkovu tvorbu v Libni nadchla. Oslovil lidi z radnice Prahy 8, sešli jsme se společně a vše domluvili. Jsem za to moc rád.

Co pro vás Vladimír Boudník znamená?

Byl nesmírně citlivý, na což měla vliv i druhá světová válka. Krásu mimo jiné objevoval v továrním odpadu, proslul jako experimentátor s grafickými technikami a založil i vlastní umělecký směr – explosionalismus. Měl ideu, že lidstvo se dá obrodit a zachránit pěstováním fantazie, že v každém z nás je tvůrce, stačí se zbavit předsudků a netečnosti. Představte si, že v 50. letech pořádal uliční „happeningy“, kdy na oprýskaných zdech dokresloval skvrny na zdech, aby lidé řekli, co v nich vidí. Pro někoho byl bláznem, jiné přinutil přemýšlet nebo i tvořit. Nádherný člověk.

/ TK, Osmička

♦ **STRUŽINEC** – Od 13. září do 30. listopadu bude ve Stružinci probíhat rekonstrukce propustky přes Královský potok za úplné uzavírky silnice. V souvislosti s ní bude dotčena jednak linka 501, která zajišťuje obsluhu Stružince, ale i linky 502, 543, 960. Pro tyto autobusové linky jsou zpracovány výlukové jízdní řády. Linka 501 - většina spojů, které projížděly Stružincem je přetrasována přes Slanou. Autobusy budou obsluhovat zastávku *Stružinec,odb.* Zastávka *Stružinec,host.na Stařině* nebude po dobu uzavírky obsluhována.

Od Košťálova do zastávky *Stružinec,u rybníka* budou zajíždět pouze spoje 2, 25, 33, 39, 40, 41, 52. V zastávce *Stružinec,u rybníka* bude obsluhováno pouze stanoviště bližší k rybníku.

Linka 502 - jsou zavedeny nové spoje řady 2xx, které jsou vedeny z Lomnice nebo z Libštátu přes Košťálov do zastávky *Stružinec,u rybníka*. Spoje vedené z a do Libštátu mají v zastávce *Košťálov,kříž.k lomu* návaznost na spoje linky 960, které jedou do nebo ze Semil.

Linka 543 - byl zrušen spoj 13. Tento spoj byl pro přehlednost převeden na linku 502 jako spoj 209.

Náhradní zastávka *Košťálov,kříž.k lomu* - bude zřízena na silnici č. III/28310, u mostu přes Olešku, blíže k hlavní silnici. Tato náhradní zastávka je určena pouze pro spoje, které jedou mezi Stružincem a Košťálovem a míjejí tak trvalou zastávku.

Petr
Dudek